

Gyermekjogok - foglalkozásterv

- Védelem az erőszak ellen -

Komplex iskolai bűnmegelőzési program

hallássérült gyermekek számára

2017

Az oktatási segédanyagot készítette: Atovics Katalin, Havasné Földházi Rita

Témavezető: Mészáros Judit

Olvasószerkesztő: Kovács Zsuzsanna

A program a Belügyminisztérium és a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács támogatásával valósul meg.

Védelem az erőszak ellen – vázlat a téma feldolgozásához

Téma:

- Bántalmazás fogalma
- A bántalmazás fogalmának bővítése film, vagy képek alapján
- A bántalmazás külső és belső jelei
- Szabályok megfogalmazása egy adott élethelyzethez

Szógyűjtés

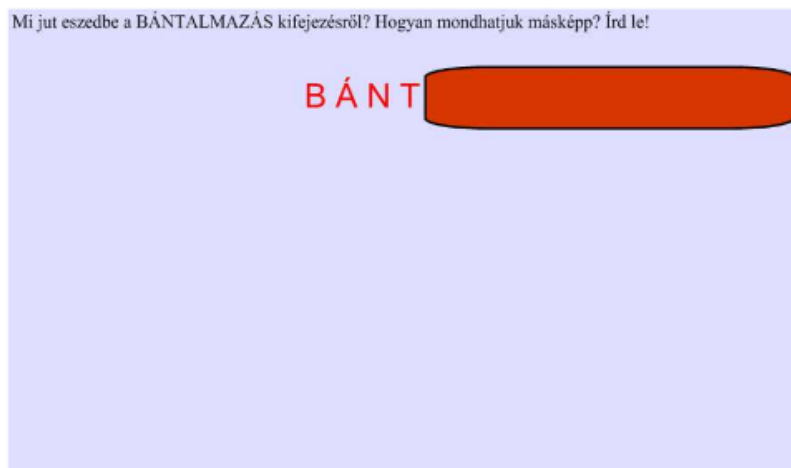
BÁNTALMAZÁS

Eszközök: papír, ceruza, interaktív tábla

A gyerekek papírt kapnak. Gyűjtsenek szavakat, mi jut eszükbe a „bánt” szóról, hogyan mondhatjuk másképp azt. A papír az egész foglalkozás alatt a gyerekek előtt van, melyen folyamatosan rögzítik a bántalmazással kapcsolatos kifejezéseket.

Közös értelmezés, és rögzítés az interaktív tábla segítségével.

Az interaktív táblán megjelenik:

Az összegyűjtött szavak felkerülnek az interaktív táblára. A táblán felsoroltakat a tanár bekarikázza, és – a nyomaték miatt – újra odaírja a főfogalmat:

BÁNTALMAZÁS. Mivel a papíron csak a bánt szó szerepel, ezért a gyerekek is kiegészítik a közös megbeszélés után „BÁNTALMAZÁS”-ra.

Társalgás

1. **film alapján** – a film felsős gyerekeknek ajánlott
2. **képek alapján**

1. A film megtekintése, megbeszéléseⁱ

- A film megtekintése, megbeszélése

Nézd meg a filmet! Mi jut róla eszedbe? Mit érzel?

A gyerekek reakcióinak, érzéseinek rögzítése az interaktív táblán. (Az interaktív táblán két oszlop van, az első oszlopba kerülnek a gyerekek észrevételei, a másik oszlopba pedig a filmben megjelenő, bántalmazással összefüggő szavak.)

Az interaktív táblán megjelenik:

- A film megtekintése részletenként – szógyűjtés
Szavak, kifejezések, amelyek a film alapján előkerülhetnek: seb, szomorú, vérzik, fél, megver, kiáltozik, eltörik, fenyeget, megüt, rugdos, megkötöz, vonszol, megleckéztet, foltos a karja, sír.
A film alapján magyarázatra szoruló szavak közös értelmezése, bemutatása gesztusokkal a tanár által.
fenyeget = ijesztget
vonszol = lassan húz
meleckéztet = szigorúan megbüntet

Ezekkel a kifejezésekkel is bővül a BÁNTALMAZÁS fogalma a gyerekek papírjain.

2.A képek megtekintése, megbeszélése

Eszközök: képek, interaktív tábla

Társalgás képek alapján. (A képek csak az interaktív táblán jelennek meg.)

Nézd meg a képeket! Mi történik? Mit érzel?

Az interaktív táblán megjelenik:

Menete: A gyerekek reakcióinak, érzéseinek rögzítése az interaktív táblán.

(Az interaktív táblán két oszlop van, az első oszlopba kerülnek a gyerekek észrevételei, a másik oszlopba pedig a képeken megjelenő, bántalmazással összefüggő szavak.)

Szavak, kifejezések, amelyek a képek alapján előkerülhetnek: megüt, fél, védekezik, becsukja a szemét, szorít, megrúg, fojtogat, lefog, kiesik a foga, kiabál, lila a szeme.

Akár a film, akár a képek megtekintését választotta a pedagógus, a következő lépés már mindkét eset után ugyanaz.

- A bántalmazás külső és belső jelei

Megbeszélés a film, illetve a képek alapján.

Mik lehetnek a látható sérülések?

Lehet úgy bántani, hogy annak nincs nyoma a testen (nem látszik), de fáj?

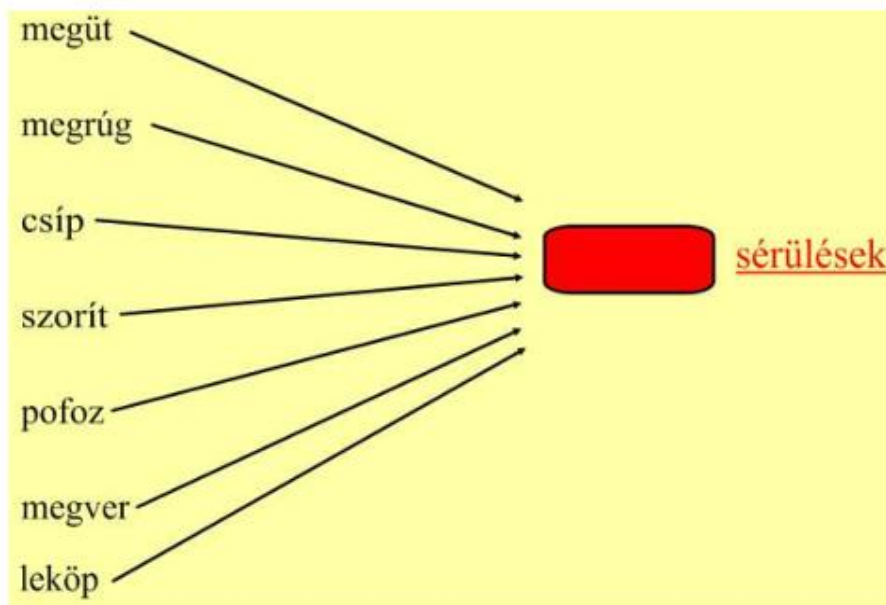
Mik lehetnek a nem látható sérülések?

Nem látható sérülések: félelem, szomorúság; a félelemtől: fejfájás, hasfájás, hányinger.

- Ok – okozati összefüggések → Feladat az interaktív táblán.

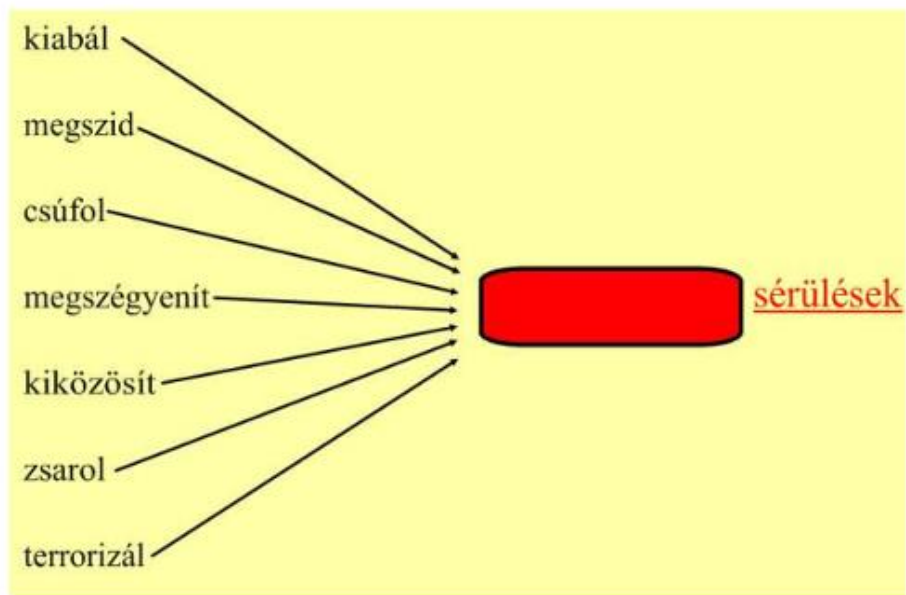
A szavak értelmezése, bemutatása gesztusokkal a tanár által. Főfogalom alá rendezése (sérülések), majd a főfogalom konkretizálása (látható sérülések).

Az interaktív táblán megjelenik:

A szavak értelmezése, bemutatása gesztusokkal a tanár által. Főfogalom alá rendezése (sérülések), majd a főfogalom konkretizálása (nem látható sérülések).

Az interaktív táblán megjelenik:

Ezekkel a kifejezésekkel is bővül a BÁNTALMAZÁS fogalma a gyerekek papírjain. ⁱⁱⁱ

Összegzés:

A bántalmazás sérüléseket okoz. A bántalmazást a törvény bünteti.

FONTOS! Emlékezz rá!

- Ne bánts másokat!
- Ha valaki téged bánt, akkor szólj egy felnőttnek!
- Ha látod, hogy bántanak valakit, akkor is szólj egy felnőttnek!

Élethelyzet megbeszélése

Feladat – érzelmek, gondolatok megfogalmazása képről

Eszközök: kép papíron, ceruza, interaktív tábla

Képen látottak megbeszélése: Mi történik a képen?

Mit gondolsz, mi történik ezután?

Az interaktív táblán megjelenik:

Mi történik a képen? Mit gondolsz, mi történik ezután?

-
-
-
-
-

iv

- A képen látható jelenet közös megfogalmazása – „Mi történik a képen?” kérdés alapján a megfogalmazottak rögzítése az interaktív táblán. (A pedagógus rögzíti a gyerekek gondolatait az interaktív táblán.) A kimenet többféle lehetőségének felvázolása a „Mit gondolsz, mi fog történni?” kérdés alapján.
  - A gyerek nem fogadja el a cukrot.
  - A gyerek elfogadja a cukrot és beül az autóba.
  - A gyereket berántják az autóba. = **elrabolják**
  - A gyerek hangosan kiabál és segítenek neki.
  - A gyerek elfut.
  - A gyereket elrabolják és bezárják. = **fogvatartják**

Az interaktív táblán megjelenik:

fogvatartás

Bezárnak valakit.
Nem mehet haza.
Megkötözik.
Azt kell tennie, amit nem akar. →

kényszerítés

A foglalkozás során a BÁNTALMAZÁS többféle jelentése és kifejezése bővülnek, melyeket a tanulók folyamatosan rögzítenek az óra elején kapott papírlapon.

A képet a gyerekek megkapják egy papíron. Erre a papírra rögzíteni fogják a közösen megfogalmazott szabályokat.

Az interaktív táblán megjelenik:

FONTOS! Emlékezz rá!

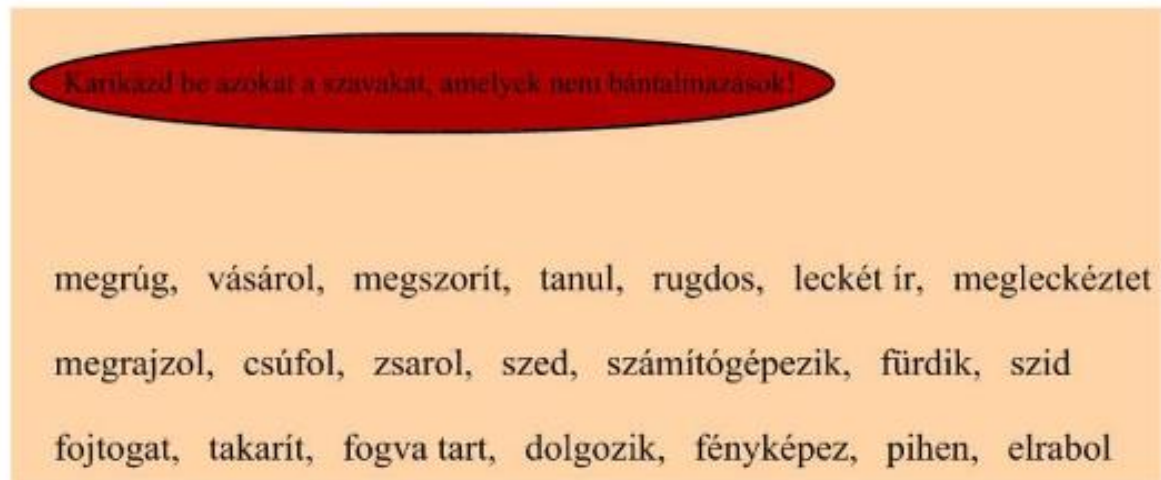
Ne állj szóba idegen emberrel!
Ne higgy idegen embernek!
Ne fogadj el semmit idegen embertől!
Ne ülj be idegen ember autójába!
Kérj segítséget! —→ Hangosan kérj segítséget! Kiabálj!
Fuss el!
Ha ilyet láatsz, kérj segítséget egy felnőttől, szólj egy felnőttnek!

vi

Feladat – bántalmazást és nem bántalmazást kifejező szavak differenciálása

Eszközök: feladat papíron, ceruza, interaktív tábla

Az interaktív táblán megjelenik:

Körkészd be azokat a szavakat, amelyek nem bántalmazások!

megrúg, vásárol, megszorít, tanul, rugdos, leckét ír, megleckéztet
megrajzol, csúfol, zsarol, szed, számítógépezik, fürdik, szid
fojtogat, takarít, fogva tart, dolgozik, fényképez, pihen, elrabol

Önálló munka után, ellenőrzés az interaktív tábla segítségével.

Források

ⁱ 5. emberi jog – Nincs kínzás

https://youtu.be/d_phoVfI8Gg?list=PLI2sWP8s0qzZ9vORh6Hb6TLXYTp-ZbOJY

ⁱⁱ *Képek forrásai:*

1. <http://www.budo-outdoor.de/gewalt/>

2. <http://www.frissujsag.ro/veszekedesbol-verekedes/>

3. <http://clipart-work.net/single/2045248.html>

4. http://viniyamey.blogspot.hu/2014_05_01_archive.html

5. <http://www.maszol.ro/index.php/tarsadalom/43387-gyerekhivas-aggaszto-a-gyermekbantalmazas-romaniaban>

6. http://www.babaszoba.hu/articles/gyerek/Veszekednek_a_szulok_Talan_a_gyereket_is_verni_fogjak?aid=20151104111823

ⁱⁱⁱ Diákjogi Tudor - http://www.nefmi.gov.hu/letolt/kozokt/diakjogi_tudor_100413.pdf

^{iv} <http://www.life.hu/csalad/20170524-eltunt-elrabolt-gyermekek-megelozhető-vagy-a-szerencsen-mulik.html>

^v <https://www.terresacree.org/actualites/3942/actualite-nous-les-esclaves-modernes-1-2-chantons-au-nez-des-vieux-colons-127279>

^{vi} <http://www.life.hu/csalad/20170524-eltunt-elrabolt-gyermekek-megelozhető-vagy-a-szerencsen-mulik.html>